

▶ 2 Septiembre, 2015

Un estudi detecta una «masculinització» de la sexualitat de les joves gironines

▶ Consta una relaxació del jovent de Girona en l'ús del preservatiu i la percepció del risc de malalties sexuals

GIRONA | A. CARMONA

■ Un estudi de l'Institut Universitari d'Investigació en Atenció Primària Jordi Gol (Idiap Jordi Gol) sobre la percepció del risc d'infeccions sexuals segons el gènere ha detectat una «masculinització» de la sexualitat de les joves gironines, amb més relacions esporàdiques i sense preservatiu. L'estudi, elaborat per investigadors de l'àmbit de l'atenció primària a Girona, analitza si el gènere influeix en aquesta percepció per part dels joves i constata que la gestió que fa el jovent fa dels riscos associats a la sexualitat està molt influenciat pels processos psicossocials.

En aquest sentit, la metgessa i investigadora Sílvia Saura, explica que, mentre en el cas de les noies són «censurades i estigmatitzades» per aquest comportament masculinitzat, que provoca una «gestió difícil entre la permissivitat de les normes sexuals en el moment actual i en el nostre entorn i la persistència de les ideologies sexuals, a l'entorn masculí aquesta pràctica del sexe dona prestigi i afirma la identitat masculina».

Segons l'estudi, de caràcter qualitatiu i basat en entrevistes individuals i en grups de tres d'una trentena de joves autòctons d'àmbit rural i urbà, magrebins i llatinoamericans, assenyala que tant les noies com els nois, per diferents motius, no sempre fan servir el preservatiu en les seves relacions sexuals.

«Les noies», explica Saura, «perquè diuen sentir-se molt enamorades i perden, fins i tot, la seva capacitat d'autocuidar-se, arribant a consentir relacions sense pre-

servatiu, malgrat el risc d'embarassos no desitjats o d'infeccions de transmissió sexual». En el cas dels nois, expliquen que perden el control en el moment del sexe, de manera que es deixen portar i obvien l'ús del condó.

La doctora afirma que la confiança en la parella es mostra com un dels motius per no prendre precaucions. «Quan ho fan sense utilitzar-lo tenen un sentiment d'"unió" amb la parella. "Estar junts" podria ser una al·lusió al fet que l'ús del condó genera desconfiança en una parella estable, i la desconfiança introdueix un cert grau de distanciament», explica la investigadora. En les relacions esporàdiques, però, ja s'assumeix un cert grau de desconfiança, ja que a tothom se li pressuposa la llibertat d'haver tingut una relació sexual amb algú altre la nit abans.

El sexisme de la sexualitat

L'entorn familiar i l'educatiu, explica l'estudi, també influeix en la percepció sexista de la sexualitat en funció del gènere. En l'àmbit familiar, expliquen des de l'Idiap, els missatges semblen orientar-se exclusivament a la prevenció d'embarassos i, a més, en fan més responsables les noies que els nois.

En el cas dels entorns educatius, de les entrevistes es percep que el missatge se centra quasi tot en la biologia de la reproducció i anti-concepció, i obvien els aspectes psicossocials que són importants i que van lligats a la construcció de les identitats de gènere.

En relació amb els professionals sanitaris, els joves entrevistats creuen que els poden ajudar a resol-

SALUT PÚBLICA

El secretari de Salut Pública, Antoni Mateu. ACN

Campanyes per incidir en col·lectius de risc

▶ Les darreres dades del Centre d'Estudis Epidemiològics sobre el VIH i altres infeccions de transmissió sexual de Catalunya (CEEISCAT) han alertat els responsables de Salut Pública en comprovar que s'han disparat. Entre el 2005 i el 2014, els casos de sífilis s'han multiplicat gairebé per 4, i els de gonorrea per 5. Per això, l'Agència de Salut Pública de Catalunya focalitzarà les campanyes de conscienciació sobre la infecció de malalties de transmissió sexual als col·lectius més vulnerables detectats com els homes que tenen sexe amb homes, i els joves. El secretari de Salut Pública, Antoni Mateu, diu que cal prioritzar les accions específiques per sobre de les generals, per optimitzar els pressu-

postos «que sempre són limitats». Per Mateu, per exemple, en els joves caldria obrir els centres d'atenció al col·lectiu perquè es puguin explicar a professionals de Primària o Tocoginecologia per «incidir i tallar ràpidament» les infeccions amb l'antibiòtic corresponent per evitar que puguin continuar infectant. «Les malalties de transmissió sexual s'estan disparant», alerta Mateu, i recorda que a Catalunya cada dia dues persones contrauen el VIH. Ho considera un «fracàs del sistema» perquè el problema no és d'informació i Mateu considera que tothom sap com s'eviten aquestes infeccions, i per tant en un «canvi de comportament» que s'està produint darrerament amb pràctiques sexuals de risc que anys enrere no es donaven i «això no pot ser», conclou el responsable de Salut Pública. ACN/DdG BARCELONA

dre problemes referents a malalties, però mostren certa desconfiança cap a ells, ja que també els veuen com algú que els pot jutjar i re-provar les seves conductes.

Finalment, l'equip d'investigadors també mostra la seva preocupació perquè la majoria de joves no tenen percepció del risc d'infeccions de transmissió sexual (ITS). «És un tema que veuen com dicotòmic: els passa als altres, no a ells; en altres classes o grups socials (de vegades associen la quantitat i la llibertat en l'activitat sexual amb les ITS, cosa que no ha de ser necessàriament així, si s'utilitza adequadament la contracepció. Sembla un enfocament moralista de la qüestió de les ITS) i en països subdesenvolupats», asseguren.

Amb aquests resultats, el grup investigador de l'Idiap planteja dues propostes de futur. Una per a les institucions sanitàries, a les quals demanen que reflexionin sobre els coneixements que calen als professionals en relació amb la sexualitat, sobre l'emissió de judicis de valor respecte a les conductes o actituds de la joventut i, finalment, sobre la seva preparació i disposició per parlar sobre sexualitat a la consulta.

L'altra proposta va per les institucions educatives. Els plantegen la necessitat d'implementar estratègies en què els joves trobin un espai on poder elaborar una consciència crítica de la influència que els factors psicossocials tenen sobre el seu comportament sexual i els riscos que comporta per a la seva salut sexual i reproductiva seguir patrons sexistes.